

**Raftul
Denisei**

Colecție coordonată de
DENISA COMĂNESCU

RICHARD FORD

Ziua Independenței

Traducere din engleză și note de
IULIA GORZO

HUMANITAS
fiction

La prețul de vânzare se adaugă 2%,
reprezentând valoarea
timbrului literar ce se virează
Uniunii Scriitorilor din România,
cont nr. RO44 RNCB 5101 0000 0171 0001,
B.C.R. Unirea, București.

Coperta: IONUȚ BROȘȚIANU
Redactor: ANDREEA RĂSUCEANU
Tehnoredactor: MANUELA MĂXINEANU
DTP: DUMITRU OLTEANU, CARMEN PETRESCU
Corectori: GEORGETA-ANCA IONESCU, ANCA DRĂGHICI, IULIANA POP

Lucrare executată la C.N.I. „CORESI” S.A.

RICHARD FORD
INDEPENDENCE DAY
Copyright © 1995 by Richard Ford
All rights reserved.

© HUMANITAS FICTION, 2009, pentru prezenta versiune românească

EDITURA HUMANITAS FICTION
Piața Presei Libere 1, 013701 București, România
tel. 021/408 83 73, fax 021/408 83 74
www.humanitas.ro

Comenzi CARTE PRIN POȘTĂ: tel./fax 021/311 23 30
C.P.C.E. – CP 14, București
e-mail: cpp@humanitas.ro
www.libhumanitas.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
FORD, RICHARD

Ziua Independenței / Richard Ford; trad. de Iulia Gorzo. –
București: Humanitas Fiction, 2009
ISBN 978-973-689-319-3
I. Gorzo, Iulia (trad.)
821.111(73)-31=135.1

Kristina

În Haddam, vara plutește pe deasupra străzilor ale căror linii sunt îndulcite de copaci ca balsamul parfumat emanat de un zeu nepăsător și languros, iar lumea prinde cadența propriilor ei imnuri misterioase. Peluzele umbroase zac încremenite și umede în zorii de zi. Afară, în tihna matinală de pe Cleveland Street, aud pașii unui alergător solitar, care trece tropăind, coboară dealul spre Taft Lane și traversează în dreptul Școlii Corale, ca să alerge acolo în iarba udă. În cartierul negrilor, bărbații stau pe verande, cu pantalonii suflecați până deasupra șosetelor, sorbindu-și cafeaua în căldura tot mai intensă și leneșă. Cursul de ameliorare a mariajului ținut la liceu (de la 4 la 6) s-a terminat, iar membrii săi năuci, cu ochii cârpiți, se întorc acasă pentru încă un pui de somn. În timpul ăsta, pe terenul de sport, orchestra noastră studențească își începe cele două reprize zilnice de repetiții, intrând în priză pentru 4 iulie:

— Bum-Haddam, bum-Haddam, bum-bum-ba-bum. Haddam-Haddam, pe ei! Bum-bum-ba-bum!

Știu că altunde, pe coastă, barometrul indică ceață. Căldura devine tot mai apăsătoare, un miros metalic mi se strecoară în nări. Primii nori ai unei vijelii de vară se furișează deja pe deasupra culmilor munților și e mai cald unde locuiesc *ei* decât unde locuim noi. Departe, pe ruta principală, briza e perfectă ca să auzi Amtrak-ul, „Cursa specială pentru comercianți“, gonind spre Philly. Și pe aceeași briză se apropie plutind un miros sărat de mare de la nenumărate mile depărtare, amestecându-se cu arome vagi de rododendron și cu mireasma ultimelor azalee viguroase ale verii.

Dar pe strada mea, în primul cvartal umbrat de pe Cleveland, domnește dulcea tăcere. La un cvartal depărtare, cineva bate cu răbdare o minge de baschet: scârț... apoi o respirație... apoi un râset, o tuse... „*Biiine, așa* te vreau.“ Dar nu prea tare. În fața casei familiei Zumbro, la două numere mai încolo, muncitorii de la drumuri termină în tăcere o țigară înainte să-și pornească mașinăriile și să turbure iar praful. Refacem pavajul vara asta, punem „țevi“ noi, replantăm gazon pe pământul cenușiu, montăm borduri noi cu dolarii noștri noi și mândri din impozite – cu muncitori șireți, toți din Capo Verde și Honduras, din orașe mai sărace de la nord de noi. Sergeantsville și Little York. Stau și se holbează în tăcere

lângă încărcătoarele lor galbene, nivelatoarele și excavatoarele lor, în timp ce mașinile lor particulare lucioase – Camaro și Chevy *low riders* – sunt parcate după colț, ferite de praf într-un loc unde mai târziu va ajunge umbra.

Și dintr-odată clopotele de la Sf. Leon cel Mare: gong, gong, gong, gong, gong, gong, apoi o melodie matinală suavă și dojenitoare cântată de bătrânul Wesley însuși:

— Deșteptați-vă, voi, care vă veți mântui, deșteptați-vă întru curățirea sufletelor voastre.

Deși aici nu-i chiar cușer totul, în ciuda unui început bun. (E vredă odată ceva *chiar* cușer?)

Eu însumi, Frank Bascombe, am fost atacat pe Coolidge Street, la o stradă distanță de-aici, la sfârșitul lui aprilie, chiar pe înserat, în timp ce mergeam cu pas vioi spre casă după o tranzacție încheiată la agenția noastră imobiliară, sperând că mai am șanse să prind știrile de seară, cu o sticlă de Roederer – un cadou de la un proprietar recunoscător pe care-l umplusem de bani – sub braț. Trei tipi tineri, dintre care unul mi se părea cunoscut – un asiatic –, dar pe care n-am reușit totuși să-l identific ulterior, au coborât gonind în zigzag de pe trotuar pe niște mini-motociclete, m-au pocnit în cap cu o sticlă uriașă de Pepsi și și-au văzut de drum chiuind. N-am pățit nimic și nici nu mi s-a furat nimic, deși am căzut năuc la pământ și am zăcut în iarbă zece minute într-un vârtej buimac, fără să mă vadă nimeni.

Mai târziu, la începutul lui mai, casa familiei Zumbro și încă una au fost jefuite de două ori în aceeași săptămână (prima oară le scăpaseră niște lucruri, așa că s-au întors după ele).

Și apoi, spre uluirea noastră, Clair Devane, singura noastră agentă de culoare, o femeie cu care avusesem o „legătură” scurtă, dar intensă în urmă cu doi ani, a fost ucisă în mai într-un apartament de pe Great Woods Road, lângă Highston, pe care trebuia să-l prezinte: legată și imobilizată, violată și înjunghiată. Nici un indiciu valabil lăsat în urmă – doar un bilețel roz de înștiințare care zăcea pe parchetul din antreu, cu scrisul ei rotund: „Familia Luther. Abia au început să caute. Nouăzeci și ceva. Ora 15.00. Ia cheia. Cină cu Eddie.” Eddie era logodnicul ei.

În plus, prețurile tot mai mici ale proprietăților plutesc acum printre copaci ca o ceață incoloră și inodoră ce se strecoară în aerul încremenit de unde o aspiră toți, o simt toți, deși noile noastre facilități – noile mașini de poliție și treceri de pietoni, crengile îngrijite ale copacilor, cablurile electrice îngropate, chioșcul renovat al fanfarei, planurile pentru parada de 4 iulie – fac tot ceea ce e cetățenește posibil ca să ne abată mîntea de

la griji, să ne convingă că grijile noastre nu sunt griji sau cel puțin nu sunt doar ale noastre, ci ale tuturor – ale nimănui – și că țara asta înseamnă până la urmă să ții drumul drept, să mergi înainte, să înfrunți natura ciclică a lucrurilor, iar cine gândește altfel înseamnă că pune pe fugă optimismul, e paranoic și are nevoie de „îngrijiri“ costisitoare în afara statului.

Și, practic vorbind, deși sunt conștient că un eveniment e rareori cauza altuia pur și simplu, trebuie să însemne *ceva* pentru un oraș, pentru *esprit*-ul local, atunci când valorile sale scad pe piața liberă. (Altfel de ce-ar mai fi prețurile imobiliarelor un indiciu pentru bunăstarea națiunii?) Dacă, de pildă, acțiunile unei firme altfel sănătoase care face brichete de cărbune ar fi în cădere liberă, *compania* ar reacționa prompt. „Oamenii“ săi ar sta la birouri o oră în plus după căderea seriei (asta dacă nu sunt concediați pe loc); bărbații s-ar duce acasă mai epuizați decât de obicei, fără flori în mâini, ar rămâne până mai târziu în amurgul violet holbându-se la crengile copacilor care se cer tăiate, le-ar vorbi mai puțin blând copiilor, ar opta pentru o sticlă de Pimm's în plus înainte de a cina cu soția, apoi s-ar trezi în mod straniu la ora patru cu puține idei în minte, și nici alea grozave. Numai cu o stare de agitație.

Și așa se face că peste tot în Haddam, cu toată letargia verii, plutește printre locuitorii noștri o senzație nouă cum că dincolo de teritoriul nostru s-ar afla o lume nebună și o teamă nelămurită, una cu care cred că nu se vor obișnui niciodată, una la care nu vor apuca să se adapteze înainte să moară.

Desigur, una dintre tristețile vieții de adult este că vezi la orizont, venind către tine, chiar acele lucruri la care nu te vei adapta niciodată. Le vezi ca pe niște probleme, te dai de ceasul morții din cauza lor, iei hotărâri, măsuri de precauție, îți fabrici mecanisme corectoare; îți spui că va trebui să-ncepi să faci altfel lucrurile. Doar că n-o faci. Nu poți. Cumva e deja prea târziu. Și poate că e chiar mai rău decât atât: poate că nu lucrul acela pe care-l vezi venind de departe e cel adevărat, cel care te sperie, ci ceea ce urmează după el. Și ceea ce te temeai că se va întâmpla s-a produs deja. În esență, e ca atunci când realizăm că toate noile progrese ale științei medicale nu ne vor fi de nici un folos, și cu toate astea le aclamăm, sperăm că un vaccin va fi gata la timp, credem că sunt încă șanse de mai bine. Doar că și aici e prea târziu. Și iată cum viața noastră se termină înainte de a ne fi dezmeticit. Ne e dor de ea. Și, vorba poetului: „Felurile în care ne e dor de viețile noastre sunt însăși viața.“

Azi am ajuns devreme, în biroul meu de la etaj, de sub streșină, ca să mă uit pe o ofertă trecută la „exclusivitate“ aseară, chiar înainte de

sfârșitul programului și pentru care s-ar putea să am clienți interesați încă din cursul zilei de azi. Ofertele apar frecvent în felul ăsta neașteptat, providențial: un proprietar dă pe gât câteva Manhattan-uri, face un tur de după-amiază prin curte ca să strângă bucățile de hârtie care au zburat din gunoiul vecinului, adună cu grebla ultimele frunze umede, fecunde ale iernii de sub forșița sub care zace îngropat bătrânul lui dalmațian, Pepper, examinează cu atenție cucuta pe care el și soția lui o plantaseră ca gard viu cu mult timp în urmă, când erau tineri însurăței, face o plimbare nostalgică înapoi prin camerele pe care le-a zugrăvit, prin băile tencuite cu mult după miezul nopții, timp în care mai trage două pahare țepene, urmate violent de un mare hău căscat din senin și de un suspin înăbușit al inimii după o viață de mult pierdută la care toți (dacă vrem să trăim mai departe) trebuie să renunțăm... Și bum – în două minute e la telefon, deranjând un agent imobiliar oarecare de la o cină liniștită în familie și, peste încă zece minute, toată tărășenia e gata. E un fel de progres. (Printr-o coincidență fericită, clienții mei, domnul și doamna Joe Markham, au sosit cu mașina de la Vermont chiar noaptea trecută și e foarte posibil să parcurg tot circuitul – de la ofertă la vânzare – într-o singură zi. Recordul, care nu-mi aparține, e de patru minute.)

Cealaltă obligație pe care o am la ora asta matinală presupune scrierea editorialului pentru ghidul lunar al firmei noastre „Cumpărător versus vânzător“ (livrat gratuit tuturor proprietarilor de imobile care trăiesc și plătesc impozite în Haddam). Luna asta îmi reglez tirul ideilor după probabila prăbușire a pieței imobiliare care va însoți apropiata Convenție a Democraților, când necarismaticul guvernator Dukakis, mintea genială din spatele sinistrului Miracol din Massachusetts¹, va lua potul, apoi va merge întins spre victoria din noiembrie – o speranță personală, dar o perspectivă care-i face să paralizeze de frică pe majoritatea proprietarilor din Haddam, din moment ce mai toți sunt republicani, îl iubesc pe Reagan cum îl iubesc catolicii pe papă, dar se simt totuși revoltați și înșelați de numărul de clovn pe care-l face vicepreședintele Bush în calitate de nou lider al lor. Argumentația mea pornește de la celebra zicere a lui Emerson din *Self-Reliance*: „A fi mare înseamnă a fi neînțeles“, pe baza căreia am formulat ipoteza cum că guvernatorul Dukakis are în vedere mai multe „probleme exclusiv financiare“ decât își închipuie majoritatea votanților; că nesiguranța economică e un plus pentru democrați; și că ratele dobânzilor, care tot anul au fost pe butuci,

¹ Perioadă de creștere economică accentuată în statul Massachusetts, în anii 1980.

o să atingă 11% până de Anul Nou chiar dacă William Jennings Bryan ar fi ales președinte și s-ar reinstitui Silver Standard. (Și ideile astea îi sperie de moarte pe republicani.) „Deci ce mama dracului“, e esența argumentației mele, „situația s-ar putea agrava cât ai clipi. Acum e timpul să încercați marea imobiliară cu degetul. Vindeți! (sau cumpărați)“.

În aceste zile văratice, viața mea e, cel puțin în aparență, întruchiparea simplității. Duc o existență fericită, deși ușor buimacă, de burlac la patruzeci și patru de ani, în casa fostei mele soții de pe Cleveland numărul 116, în partea cu „Străzile președinților“ din Haddam, New Jersey, unde lucrez ca asociat al agenției imobiliare Lauren-Schwindell de pe Seminary Street. Poate că ar trebui să spun, mai bine, fosta casă a fostei mele soții, Ann Dykstra, în prezent doamna Charley O’Dell de pe Swallow Lane numărul 86, Deep River, Connecticut. Acolo stau și cei doi copii ai mei, deși nu știu sigur cât de fericiți sunt sau ar putea să fie.

Configurația evenimentelor care m-au condus la această meserie și în această casă anume ar putea să pară neobișnuită, cred, dacă luați ca model de continuitate umană cine știe ce ziar alb din Middletown de la începutul secolului, bransat la realitățile din Indiana, sau un profil de „viață ideală a unei familii americane“ promovat de cine știe ce *think tank* de dreapta – care are câțiva directori care stau aici, în Haddam –, dar asta-i doar propagandă pentru un mod de viață pe care nimeni nu l-ar putea avea fără acces direct la medicamentele inhibitoare de impulsuri și provocatoare de nostalgie pe care ei ți le refuză (deși sunt convins că *ei* au camioane pline cu așa ceva). Dar, pentru orice persoană cu judecată, viața mea văzută la microscop ar putea părea mai mult sau mai puțin normală, plină de întâmplările și incongruențele de care nici unul dintre noi nu scapă și care nu dăunează cine știe ce unei existențe altfel cu nimic ieșite din comun.

În dimineața asta, totuși, plec într-o excursie de weekend cu unicul meu fiu, care, spre deosebire de majoritatea celorlalte explorări ale mele, promite să fie marcată de fapte de viață importante. Excursia asta e însoțită, la drept vorbind, de o senzație ciudată de *sfârșit*, ca și cum o perioadă însemnată a vieții – a mea și a lui – se apropie, dacă nu de o încheiere definitivă, atunci măcar de un fel de viraj abrupt și înnoitor în caleidoscopul lucrurilor, o schimbare pe care ar fi o prostie s-o iau în derâdere, și n-o iau. (Impulsul de a citi *Self-Reliance* e semnificativ aici, ca și sărbătoarea însăși – sărbătoarea mea seculară preferată, pentru că e publică și pentru scopul ei implicit de a ne lăsa exact așa cum ne-a

găsit: liberi.) Toate acestea se întâmplă – în exces – în preajma aniversării divorțului meu, un moment în care alunec de obicei în depresie și iluzorii și petrec zile în șir frământându-mă din cauza acelei veri din urmă cu șapte ani când viața mea a luat-o rău pe arătură, iar eu, oarecum buimac, n-am reușit s-o redresez.

Dar mai întâi de toate o să plec azi după-masă în sud, la South Mantoloking, pe Jersey Shore, pentru întâlnirea obișnuită de vineri seara cu prietena mea (nu există nici un termen mai politicos sau mai potrivit, până la urmă), Sally Caldwell cea blondă, înaltă și cu picioare lungi. Cu toate că și aici ar putea fi rost de necazuri.

De zece luni deja, între mine și Sally există ceea ce mi s-a părut a fi o idilă perfectă de tipul „fiecare la casa lui“, oferindu-ne reciproc porții generoase de companie, încredere (atât cât e nevoie), siguranță în termeni rezonabili și suficient extaz picant, netranscendent – totul în termenii unui „spațiu“ alocat mai mult decât suficient și ai prezumției categorice de *laissez-faire* (care nu mi-e de mare folos), păstrând în același timp un respect profund față de lecțiile valoroase și de intensa panoplie de greșeli a vieții adulte.

E drept, nu e dragoste. Nu chiar. Dar e mai aproape de dragoste decât tandrețurile anemice pe care și le oferă cu țărâita majoritatea oame- nilor căsătoriți.

Și totuși în ultimele săptămâni, din motive inexplicabile, în amândoi s-a trezit ceea ce nu pot numi altfel decât o *jenă* ciudată, care s-a extins până și la partidele noastre de obicei fierbinți de amor și chiar până la frecvența vizitelor pe care ni le facem; de parcă drepturile pe care le deținem asupra atențiilor și afecțiunii celuilalt se transformă și slăbesc și acum de noi depinde să formăm o legătură nouă pentru un atașament mai serios, mai de durată – doar că nici unul din noi nu prea a dovedit până acum c-ar fi în stare de asta și eșecul ne dezorientează.

Noaptea trecută, la un moment dat după ora douăsprezece, după ce dormisem deja o oră, mă trezisem de două ori, îmi sucisem și răsucisem perna și mă perpelisem pe tema excursiei cu Paul, dădusem pe gât un pahar cu lapte, mă uitasem la Canalul Meteo, apoi mă instalasem să citesc un capitol din *Declarația de Independență* – lucrarea clasică a lui Carl Becker pe care, alături de *Self-Reliance*, am de gând s-o folosesc ca „text“ cheie ca să comunic cu fiul meu cel dezorientat și să-i transmit pe această cale informații importante – a sunat Sally. (Apropo, cărțile acestea nu sunt defel poticnite, greoaie sau plictisitoare, așa cum păreau în școală, ci dau pe dinafară de lecții utile, profunde, aplicabile direct sau metaforic dilemelor stufoase ale vieții.)

— Salut-salut. Ce mai e nou? întrebuse, cu o notă de reținere forțată în vocea ei de obicei mieroasă, ca și cum telefoanele în miez de noapte n-ar fi o practică obișnuită la noi, cum de altfel nici nu sunt.

— Tocmai îl citeam pe Carl Becker, care e excelent, am spus, deși eram în gardă. După părerea lui, toată chestia cu Declarația de Independență a fost o încercare de a dovedi că răzvrătirea era un cuvânt nepotrivit pentru ceea ce pregăteau părinții fondatori. A fost un război iscat din cauza alegerii unui cuvânt. E de-a dreptul uluitor.

Ea oftase.

— Care era cuvântul potrivit?

— Oh. Bun-simț. Natură. Progres. Vrerea lui Dumnezeu. Karma. Nirvana. Toate astea însemnau cam același lucru pentru Jefferson, Adams și băieții ăia. Erau mai deștepți decât noi.

— Credeam că era mai mult decât atât, spusese ea. Apoi continuase: Viața mi se pare dintr-odată apăsătoare. Uite-așa, brusc, în seara asta. Ție nu ți se pare?

Eram conștient că mi se transmiteau mesaje codificate, dar habar n-aveam să le descifrez. Era posibil, m-am gândit, ca vorbele astea să facă intrarea anunțului că nu voia să mă mai vadă niciodată – lucru care s-a și întâmplat. („Apăsătoare“ fiind folosit aici cu sensul său secundar de „intolerabil“.)

— E ceva ce încearcă din răspuțeri să iasă la suprafață, doar că nu știi ce anume, spusese ea. Dar trebuie să aibă legătură cu mine și cu tine. Nu ești de acord?

— Mă rog. Poate, am spus. Nu știi. Stăteam rezemat de veioza de pe noptieră, sub harta mea preferată cu Block Island, cu Becker-ul cel vechi, mucegăit și adnotat pe piept, cu ventilatorul de la fereastră (am preferat să nu-mi pun aer condiționat) impregnându-mi cearșafurile cu parfumul nopții răcoroase a suburbiei. Nimic nu-mi lipsea în momentul ăla, în afară de somn.

— Pur și simplu simt că lucrurile au devenit apăsătoare și că îmi lipsește ceva, repetase Sally. Ești sigur că nu simți și tu același lucru?

— Trebuie să-ți lipsească anumite lucruri ca să ai altele.

Era un răspuns idiot. Aveam senzația că s-ar putea să dorm, dar că a doua zi o să-mi fie totuși greu să mă autoconving că discuția asta nu avusese loc – ceea ce iarăși nu e foarte neobișnuit la mine.

— Am visat ceva în noaptea asta, spusese Sally. Eram în casa ta din Haddam și tu făceai întruna curățenie peste tot. Eram cumva soția ta, dar parcă mă temeam de ceva. În vasul toaletei noastre era o apă albastră și la un moment dat ne-am dat mâna pe treptele tale de la

intrare – ca și cum mi-ai fi vândut propria ta casă. Și apoi te-am văzut fugind ca din pușcă în mijlocul unui lan mare de porumb, cu brațele întinse ca Isus sau cam așa ceva, exact cum era în Illinois.

De-acolo se trage ea – grânarul nepăsător, creștin.

— Într-un fel eram liniștită. Dar per ansamblu totul părea foarte, foarte sufocant și haotic și nimeni nu putea face nimic ca lumea. Și aveam în mine neliniștea asta chiar și în vis. Apoi m-am trezit și am simțit nevoia să te sun.

— Mă bucur că m-ai sunat, am spus. Totuși, nu pare chiar așa de grav. N-ai fost urmărită de animale sălbatice care să semene cu mine și nici n-ai fost aruncată din avion.

— Nu, spusese ea și păruse să mediteze la aceste posibilități. Departee, în noapte, se auzea un tren. Doar că mi-era așa de frică. A fost un vis foarte intens. Eu n-am de obicei vise intense.

— Eu încerc să uit ce visez.

— Știi. Ești foarte mândru de chestia asta.

— Ba nu sunt. Dar nu par niciodată suficient de misterioase. Le-aș ține minte dacă mi s-ar părea interesante. În noaptea asta am visat că citeam și *chiar* citeam.

— Nu pari prea interesat de toate astea. Poate că nu-i momentul potrivit pentru o discuție serioasă. Părea stânjenită, ca și cum aș fi luat-o peste picior, ceea ce nu era adevărat.

— Totuși, mă bucur că-ți aud vocea, am spus, gândindu-mă că avea dreptate. Era miezul nopții. Puține lucruri bune încep atunci.

— Scuze că te-am trezit.

— Nu m-ai trezit. În momentul ăla, totuși, fără ca ea să știe, am stins lumina și am rămas acolo respirând, ascultând trenul în întunericul răcoros. Pur și simplu vrei ceva ce nu ți se dă, eu așa cred. Nu e un lucru ieșit din comun. În cazul lui Sally, ar fi putut fi o mulțime de lucruri.

— Tu nu te simți niciodată așa?

— Nu. Simt că am destul și așa. Te am pe tine.

— Asta-i foarte drăguț, spusese ea, fără prea multă căldură.

— Chiar e drăguț.

— Ne vedem mâine, nu?

— De asta să fii sigură. O să mă înființez la ușa ta într-un suflet.

— Foarte bine, spusese ea. Somn ușor. Și fără vise.

— Sigur. N-o să visez nimic. Și am pus telefonul în furcă.

Aș minți dac-aș pretinde că noaptea trecută Sally se luptase cu o dorință sau cu o absență pe care n-o simțeam și eu. Și poate că sunt pur

și simplu o partidă proastă pentru ea sau pentru oricine altcineva, pentru că-mi place așa de mult clinchetul de clopoței al începutului de idilă și totuși n-am atâta elan cât să nu ignor această sonoritate suavă când amenință să evolueze spre altceva. O metodă consolidată de mine pe la vârsta mijlocie, o etapă pe care o numesc Perioada Existenței, a fost să ignor mare parte din ce nu-mi place sau din ceea ce pare problematic și încălțit, apoi de regulă să mă uit cum dispare. Dar sunt la fel de conștient de „lucruri“ cum e și Sally și-mi închipui că asta ar putea fi primul semn (sau poate cel de-al treizeci și șaptelea) că e posibil ca în curând să nu ne mai „vedem“. Și-mi pare rău, aș vrea să gășesc o cale de a înviora situația. Doar că, fidel metodei mele, sunt dispus să las lucrurile să meargă încotro vor ele și să văd ce se întâmplă. Poate că va fi chiar mai bine. E la fel de posibil cum e și contrariul.

Chestiunea de mai mare amploare și de importanță majoră, totuși, are legătură cu fiul meu, Paul Bascombe, care are cincisprezece ani. Acum două luni și jumătate, chiar după perioada plății impozitelor și cu șase săptămâni înainte să-și termine anul școlar în Deep River, a fost arestat pentru că furase dintr-un magazin trei cutii de prezervative 4X („Magnum“) expuse pe un stand în Finast-ul din Essex. Acțiunile sale fuseseră supravegheate de un „ochi suspendat“, o cameră de filmat ascunsă deasupra standului cu produse de igienă pentru bărbați. Și când o angajată vietnameză micuță, dar în uniformă, de la pază s-a apropiat de el chiar la casă, de unde, ca strategie de diversiune, cumpăraseră o sticlă de Grecian Formula, a luat-o la fugă, dar a fost doborât la pământ, moment în care a început să strige că femeia era „o nenorocită de cioară afurisită“, i-a tras un picior în coapsă, a lovit-o peste gură (probabil fără să vrea) și i-a smuls un smoc destul de mare de păr înainte ca ea să-i aplice o priză polițienească și, cu ajutorul unui farmacist și al unui client, să-i pună cătușele. (Maică-sa l-a recuperat într-o oră.)

Cum era și firesc, angajata de la pază a depus plângere pentru agresiune și vătămare corporală, ca și pentru încălcarea unora dintre drepturile ei cetățenești – și autoritățile din Essex au bombănit chiar ceva despre un „delict rasial“ și necesitatea de a „da un exemplu“. (Mie chestia asta mi se pare o simplă gargară de an electoral, plus rivalitate comunitară.)

Între timp, Paul a trecut prin nenumărate interviuri pre-proces, plus ore de evaluări psihologice complicate ale personalității, atitudinilor și stării lui psihice – la două ședințe am fost prezent și eu și mi s-au părut banale, dar corecte, deși încă n-am văzut rezultatele. Pentru procedurile